

Az első hazánkban nyomtatott könyv, a Budai Krónika

A *Chronica Hungarorum* feltételezhetően kétszáz-kétszázötven eredeti példányából mindössze tíz maradt fenn a világon, e köteteket Szentpétervártól Princetonig a világ híres könyvtáraiban, Magyarországon az Országos Széchényi Könyvtárban és az ELTE Egyetemi Könyvtárban őrzik.

2023. május 27. 21:14

Fotó: chronica

Az 550 évvel ezelőtti kötet első oldala az angol nyelvű wikipediában.

Az első Magyarországon nyomtatott könyv, a Budai Krónika, azaz a *Chronica Hungarorum* kiadásának 550. évfordulójára az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) újra megjelentette a gyűjteményében őrzött példány latin nyelvű hasonmását. A faksimilét szombaton mutatta be a nemzeti bibliotéka.

Az MTI-hez szombaton eljuttatott közlemény kitér arra is, hogy a faksimile a magyar revideált fordítással, egy, a mű történetéről szóló, átfogó tanulmánnyal és egy részletes angol nyelvű

ismertetővel kiegészítve jelent meg. A bemutatót azért időzítették Pütkösre, mert a magyar nyomdászattörténet hetven levelet (százharminchárom lapot) tartalmazó első kötetét 1473 pütkös előestéjén fejezte be Hess András - áll a közleményben.

A dokumentumban idézik Rózsa Dávidot, az OSZK főigazgatóját, aki a bemutatón elmondta: "A kultúra disszeminációjának legújabb eredménye a Budai Krónika, amely a korábbi szövegkiadások után újfent aktualizálja magyarságunk fontos időszakát".

Szóllás Péter, a Kulturális és Innovációs Minisztérium Könyvtári és Levéltári Főosztályának vezetője beszédében kiemelte: "Eleinket, mostani önmagunkat és könyvkultúránkat is ünnepeljük a Budai Krónikával. A kötetbe szőtt, eredetileg önálló elbeszélések nemzeti önazonosságunk csírái, amelyeket jó újraolvasni".

A közlemény kiemeli: a kötet egyedülálló az európai művelődés és tipográfia történetében, ugyanis nem ismerünk több példát arra, hogy egy azonos kultúrkörbe tartozó nép első nyomtatványában a saját történelmét örökítse meg. A Chronica Hungarorum feltételezhetően kétszáz-kétszázötven eredeti példányából mindössze tíz maradt fenn a világon, e köteteket Szentpétervártól Princetontig a világ híres könyvtáraiban, Magyarországon az Országos Széchényi Könyvtárban és az ELTE Egyetemi Könyvtárban őrzik. (A princetoni példány került elő legutoljára, 1990-ben egy aukción 420 ezer nyugat-német márkáért vásárolták meg.)

Az 550. évforduló alkalmából az OSZK Farkas Gábor Farkas művelődéstörténész és Varga Bernadett irodalomtörténész szerkesztésében, valamint Schöck Gyula jeles magyar könyvművész gondozásában jelentette meg a művet a jubileumi évszámnak megfelelően 550 példányban.

Ebből 350 bibliofil példány gépi kötéssel, borítóján - Hess András betűinek felhasználásával - arany prégnomással a kísérőkötetettel együtt mives fatokba került. A 200 gyűjtői példány fatáblás kézi kötéssel, az elő- és a hátlap - egy korabeli borítóról vett vésetminta felhasználásával - vakdombor nyomással készült. A szakemberek mind a nyomdai előkészítés, mind az anyagválasztás folyamán messzemenően igyekeztek visszaadni az eredeti kötet élményét.

Olyan felbontású fotók készültek hozzá, hogy semmilyen kompromisszumot ne kelljen kötni a valóság-hű részletek visszaadása tekintetében - írják a közleményben.

Mint a könyvtár oldalán olvasható, a magyarországi könyvnyomtatás szorgalmazója Vitéz János esztergomi érsek lehetett. Feltehetően az ő megbízásából kereste fel Kárai László budai prépost, alkancellár Mátyás követeként a német származású Hess Andrást Rómában 1470-71 telén. Hess András 1471-ben érkezett Budára, nyomdájának első kiadványa volt a Budai Krónika.

Hess András budai nyomdájából még egy kiadvány ismeretes, ám néhány év múlva a nyomda megszűnt, a nyomdász további sorsa pedig ismeretlen.

Évtizedek múlva, a 16. század első felében nyomtattak újra könyvet a magyar királyságban, az első immár magyar nyelven itt nyomtatott kiadvány pedig Sylvester János újszövetség fordítása, amely 1541-ben jelent meg.

Az első magyar földön nyomtatott könyvnek 1900 és 1973 után 2023-ban harmadszor jelenik meg fakszimiléje. A díszes kiadvány megrendelhető az OSZK honlapján, a chronika.oszk.hu oldalon pedig Szabó Sipos Barnabás színművész előadásában meghallgatható hangoskönyv formájában.

Az OSZK honlapján közölte azt is, hogy a Budai Krónika díszes másolatával megajándékozták Ferenc pápát néhány héttel ezelőtti budapesti látogatásán.

MTI

címkék: [• kultúra](#)

HÍRFOLYAM

Görcsös erőlködés Trump ellen

Visszavonták a felhőszakadás veszélye miatt kiadott riasztást

Az egészségipar is az innovációs témák központjában

Merkel-kedvenc késelt gyerekeket – videó, csak erős idegzetűeknek!

Búvárral és hőkamerás drónnal keresték a villámárvíz két áldozatát

A Vasfüggöny áldozatai – videó!

Pincéket, garázsokat öntött el a hirtelen

lezúduló csapadék

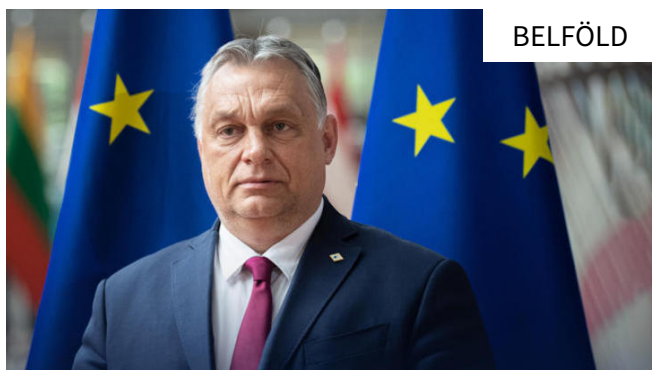
Láncfűrésszel fenyegette a rendőröket

MEGMONDÓ

Gyurcsányi tisztesség

Délelőtt a Parlamentben európai vezetők – spanyol királyostul – az ötven évvel korábbi forradalom jubileumán megszavazták, hogy „Budapest a szabadság fővárosa.” És délután immár a szabadság fővárosában megint piros lett a vér a pesti utcán.

A futballvilágban az első tíz közé kell kerülnünk

Orbán Viktor: Brüsszel visszaél a hatalmával

Erőszakkal akarnak bevándorlóországot csinálni Magyarországból" - írta közösségi oldalán Orbán Viktor.

BELFÖLD

Brüsszel migránsokkal árasztaná el hazánkat

„Ez egy rendkívül veszélyes javaslat és láthatóan ez eléggé előrehaladott fázisba került, hiszen azzal, hogy a belügyminiszterek tanácsa erre minősített többséggel rábólintott, ezután jön egy jogalkotási folytatólagos szakasz az Európai Parlamenttel, Európai Bizottsággal" – jelezte a veszélyt Rétvári Bence,

KULTÚRA

Megnyílt a 94. Ünnepi Könyvhét

A 94. Ünnepi Könyvhéten csütörtöktől vasárnapig 170 kiállító kötetei mellett számtalan könyvbemutató, dedikálás, beszélgetés, koncert és egyéb program várja a közönséget a Vörösmarty téren, a Vigadó téren és a Duna-korzón.

A rendszerváltás dokumentumai

Népfőiskola, Lakitelek

[IMPRESSZUM](#)

[HIRDETÉSI AJÁNLAT](#)

[WEBMESTER](#)

[SZERKESZTŐSÉG](#)